

آیت‌الله جوادی آملی: شبهات وهابیت درباره شفاعت از خیال و وهم نشأت می‌گیرد

حضرت آیت‌الله جوادی آملی با اشاره به این‌که شفاعت غیر نسبت به خداوند به اذن خداوند نزدیک‌کننده است، گفت: وهابیت یک شبهه مطرح می‌کند که شیعه ذوات غیردینی را نزدیک‌کننده به خداوند می‌داند، این یک خیال و وهم است.

حضرت آیت‌الله جوادی آملی با اشاره به این‌که شفاعت غیر نسبت به خداوند به اذن خداوند نزدیک‌کننده است، گفت: وهابیت یک شبهه مطرح می‌کند که شیعه ذوات غیردینی را نزدیک‌کننده به خداوند می‌داند، این یک خیال و وهم است. به گزارش خبرنگار خبرگزاری رسا، حضرت آیت‌الله عبدالله جوادی آملی پیش از ظهر چهارشنبه به ادامه تفسیر آیات ابتدایی سوره مبارکه زمر پرداخت و با قرائت آیه «أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُوا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَذِبٌ كَفَّارٌ» گفت: خداوند می‌فرماید این‌ها غیر خداوند را عبادت می‌کنند، این کار باطل است، معبود بودن غیر خدا محال است، می‌ماند مسأله تقرب و شفاعت که هر دو ممکن است اما محتاج به اذن خداوند است.

وی با اشاره به آیه 22 و 23 سوره مبارکه سبأ ابراز کرد: خداوند نه اجازه می‌دهد که در مقابل او موجودی مستقل باشد، نه اجازه شرکت و نه اجازه مظاهره می‌دهد، قسم چهارم که مسأله شفاعت است ممکن است اما محال نیست، خداوند به اصنام و اوثان اذن نداد، در سوره مبارکه سبأ این بحث گذشت، «قُلْ أَدْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِنْ شِرْكٍَ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِنْ ظَهِيرٍ»، در یک ذره‌ای از موجودات آسمان و زمین شریک نیستند، این‌ها ظهیر و پشتیبان خداوند هم نیستند، شفاعت ممکن است اما خداوند به صنم و وثن اذن نداد.

مفسر برجسته قرآن کریم ابراز کرد: در غیر خداوند تقرب به ممکن است اما اذن خداوند لازم است، باذن خداوند ذات اقدس اله یک عده را شفاعت می‌دهد، بازگشت تقرب و شفاعت درباره اهل‌بیت(ع) هم به عبادت است که عبادت خود انسان مقرب الی الله است، برای این که انسان که نماز می‌خواند و روزه می‌گیرد به خداوند نزدیک می‌شود، خداوند می‌گوید اگر مشکل دارید نماز بخوانید.

وی با بیان آیه «وَأَسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ» ادامه داد: خداوند فرمود از نماز کمک بگیرید، نماز وسیله‌ای برای حل مشکلات است، درباره نبی، ولی و وصی فرمود از این‌ها اطاعت کنید، لذا ولایت هم مانند صوم و صلاة عبادت است، زیرا حرف خداوند را داریم گوش می‌دهیم و بیگانه نیست، اگر گفته شد اسلام بر پنج پایه بنا شد، حرف خداوند است، این عبادت الله است که نزدیک کننده است، باذن خداوند یک عده را شفاعت‌کننده قرار می‌دهد، بازگشت تقرب و شفاعت هم در شیعه به عبادت است، این عبادت خداوند است که نزدیک‌کننده است.

بی‌اساس بودن حرف وهابیت درباره شفاعت

حضرت آیت‌الله جوادی آملی خاطرنشان کرد: وهابیت یک شبهه مطرح می‌کند که شیعه ذوات غیردینی را نزدیک‌کننده به خداوند می‌داند، این یک خیال و وهم است، این دستور خداوند است، وقتی انسان پشت سر این ذوات مقدس راه می‌افتد به خداوند نزدیک می‌شود، این‌ها دستور خداوند است، که این‌ها راهنما هستند، اگر «الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا» را خداوند نازل کرد، «وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرُّكْعَيْنِ» را هم خداوند نازل کرد، هم ولایت و هم نماز وسیله است، اما این صنم و وثن که وسیله نبودند، «مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ» چه کسی به آنان اذن داد؟ «قُلْ اللَّهُ أَذِنَ لَكُمْ أَمْ عَلَى اللَّهِ تَفْتَرُونَ» یا بر خداوند افترا و دروغ می‌بندید، اگر برهان دارید بیاورید، اگر اذن دارید بگویید چه کسی اذن داد؟ شفاعت ممکن است اما باید به اذن باشد.

وی با اشاره به آیه «لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَأَصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ سُبْحَانَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ» افزود: باید توجه کنند بین اتخاذ نبی، اتخاذ ولی، اتخاذ حبیب، اتخاذ خلیل ممکن است، «إِنَّ اللَّهَ أَصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ» و «وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا» ولی اتخاذ ولد محال است، در اتخاذ نسبت به ولی، نبی و امام و خلیل خداوند کسی را صفوت، مجتبی، قرار داد، یک عده نبی‌الله، صفی‌الله، یک عده حبیب‌الله هستند، خداوند این‌ها را اتخاذ کرده که مشکل آنان را حل کند، اما اتخاذ ولد محال است به این دلیل که خداوند اتخاذ ولد نمی‌کند که مشکلی از خودش را حل کند و این محال است، همان طور که ولد داشتن خداوند محال است، اتخاذ ولد داشتن خداوند هم محال است.

بین اتخاذ ولد و اتخاذ حبیب، خلیل و نبی فرق است

مؤلف کتاب مفاتیح‌الحیة افزود: اگر سخن از ولد داشتن خداوند است که در سوره مبارکه انعام و صفات محال بودن آن گذشت، می‌ماند گرفتن ولد که آن هم محال است، باید بین اتخاذ خلیل و حبیب و گرفتن ولد فرق گذاشت، برهانی که ذات اقدس اله برای نفی اتخاذ ولد ذکر می‌کند، در سوره مبارکه یونس بیان می‌کند که «قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ هُوَ

الْغَنَى لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ» او بی‌نیاز است، بی‌نیاز احتیاج ندارد کسی را فرزند و فرزند خوانده قرار دهد. وی گفت: اگر خداوند می‌خواست که فرزندی برای خود برگزیند، آنچه می‌خواست از میان آنچه آفریده است، بر می‌گزید، با خداوند می‌فرماید «لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهَوًا لَّاتَّخَذْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا إِنَّ كُنَّا قَٰعِلِينَ» اگر می‌خواستیم، فرزند بگیریم آنان که حاملان عرش هستند، را اسباب بازی و بازیچه خود قرار می‌دادیم، اما بازیگری برای ما محال است، اتخاذ ولد برای ما محال است، چون او غنی است پس بی‌نیاز از فقر است و خداوند مشکلی ندارد که بخواهد به خاطر حل کردن مشکل خود فرزندی اختیار کند، در دستگاه ما بازی و بازیچه نیست.

حضرت آیت‌الله جوادی آملی با قرائت آیه «بَدِيعُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ اَنۡیَ یَّکُوۡنُ لَهُۥ وَلَدٌ وَلَمۡ یَّکُنۡ لَهُۥ صَاحِبَةً وَخَلَقَ کُلَّ شَیْءٍ وَهُوَ یَکۡلُ شَیْءٍ عَلِیۡمٌ» خاطرنشان کرد: چون خداوند بی‌نیاز محض است و هیچ کمبودی برای او نیست، او نیازی ندارد تا فرزندی بگیرد و اتخاذ ولد همچون اتخاذ وصی، حبیب و خلیل نیست، این‌ها مقرب نیستند، او فرشته‌های عرش و فرشته‌های مختلف دارد، اما اصل مسأله شدنی نیست، چون خداوند از هر چیزی بی‌نیاز است به همین دلیل می‌تواند نیاز نیازمندان را رفع کند، «سبحانه» هر موجودی تحت قهر اوست، چگونه می‌تواند اتخاذ ولد کند.